

i 1916—17 blev Tilskuddet for hvert Barn til Skolerne i Købstæderne derefter Kr. 11,23 plus de 3 Kr., altsaa i alt Kr. 14,23 pr. Barn; i 1917—18 blev det samlede Tilskud Kr. 13,94; for Landets Vedkommende udgjorde Tilskuddet i begge Aarene 12 Kr. plus 3 Kr., altsaa ialt 15 Kr. pr. Barn. Beløbene for By og Land er saaledes omtrent ens pr. Barn.

Nu er der indkommet et Andragende til Ministeriet fra dansk Friskoleforening og et andet Andragende fra Foreningen for de statsunderstøttede private Børneskoler i Købstæderne om en Forhøjelse af dette ekstraordinære Beløb, der altsaa var beregnet efter 3 Kr. pr. Barn, en Forhøjelse, som nærmest tænkes at skulle tjene til Forbedring af Lærerlønnen. I Andragendet fra Landsbyfriskolen er der intet nærmere nævnt om Forhøjelsen. I Andragendet fra Købstadfriskolen ønskes derimod Beløbet sat op fra 3 til 9 Kr. Holder man sig til disse 9 Kr. og regner med det Antal Elever, der var ved sidste Fordeling, vilde Købstadskolerne, der den Gang havde 4 798 Elever, faa et ekstra Tilskud paa 43 182 Kr. og Landsbyskolerne med deres 11 129 Elever et Tilskud paa 100 161 Kr. Man vil altsaa til den ordinære Bevilgning ifølge den nævnte lille Lov paa 210 000 Kr. — 60 000 plus 150 000 Kr. — føje et Dyrtidstillæg paa i alt 143 000 Kr. eller en Dyrtidshjælp paa 68 pCt. Det vil i Størrelse gaa ud over alt, hvad man ellers yder i Dyrtidstillæg, og jeg tror, det vil være lidt vanskeligt at gennemføre Kravet.

Men der er ogsaa en anden Vanskelighed. Denne Bevilling skulde jo i Aar ligesom i Fjor efter Andragernes Ønske tage særlig Sigte paa Forhøjelse af Lærerlønnen, og det er derfor af stor Interesse at se, hvorledes det stiller sig hermed. I den sidste Uddeling deltog 71 Købstadskoler med 326 Lærere foruden 71 Forstandere, i alt 397. Deraf var der dog 2 Forstanderhustruer, som havde Timer i deres Mænds Skoler. Paa Landet var der ved sidste Uddeling 484 Skoler med 214 Lærere foruden 284 Forstandere, altsaa i alt 498 Lærere, hvoraf 51 var Forstanderhustruer. I 34 Tilfælde var de Forstandernes eneste Medhjælp. Hvis man nu vilde give Dyrtidstillæg til Forhøjelse af Lærerløningerne efter den hidtil brugte Fordelingsmaade, saaledes at man gav et vist Tillæg pr. Elev, og forhøjede dette Tillæg, som det ønskes i Købstadskolernes Andragende, til 9 Kr. pr. Elev mod de tidligere 3, vilde man komme til det Resultat, at Købstadskolerne, som jeg nævnedes før, skulde have 43 182 Kr.,

der altsaa skulde fordeles paa 397 Lærere. Det bliver 110 Kr. til hver Lærer. Ved Landsbyskolerne, der skulde have 100 161 Kr., skulde Beløbet deles med 498, og det blev altsaa 200 Kr. til hver Lærer. Det vilde blive noget ganske irregulært, naar man saaledes bevilgede 110 Kr. til Lærerne i Byerne og 200 Kr. til Lærerne paa Landet. Desuden vilde Beløbet paa Landet i 51 Tilfælde tilfalde et Ægtepar med dobbelt Beløb.

Skulde man have en retfærdig Fordeling, tror jeg, man maatte lægge en anden Fordelingsmaade til Grund. Jeg kunde da tænke mig, at man fordelte Beløbet paa de paagældende Skoler med afrundede Beløb, som blev fastsat under Hensyn til Forholdet mellem Lærertallet ved de to Arter af Skoler, Byskoler og Landsbyskoler. Forholdet vil omtrent være som 4 til 5 henholdsvis for Byskoler og Landsbyskoler. Jeg tror dog, det vilde være rigtigt ved Fordelingen at tage lidt mere Hensyn til Landsbyskolerne, fordi en Del Lærere og Lærerinder ved Købstadskolerne sikkert ikke har fuldt Timetal, men virker mere som Timelærere, medens Lærerne paa Landet normalt vil være fastknyttede til Skolen med fuldt Timetal. Man kunde maaske ændre Forholdstallet noget f. Eks. som 2 til 3. Hvis man saa vilde bevilge Købstadskolerne et rundt Beløb paa 40 000 Kr., skulde Landsbyskolerne have 60 000, for at Beløbene kunde svare til hinanden. Det vilde give en samlet Udgift paa 100 000 Kr. Jeg vil imidlertid gerne sige om dette Spørgsmaal, at da det er lidt vanskeligt, og da jeg tænker paa en Forandring, vil det vistnok være nødvendigt, at jeg tager en Forhandling med Finansudvalget derom. Jeg er altsaa ikke uvillig til at forhøje Bevillingen, men forhøje den paa Grundlag af det af Andragerne fremsatte kan jeg ikke. Der maaske en Ændring heri, og efter en Forhandling med Finansudvalget vil jeg da fremkomme med Forslag om et saadant Dyrtidstillæg.

Det ærede Medlem fra Bække (Søgaard) omtalte ogsaa et fast Dyrtidstillæg til de faste Efterskoler og en Forhøjelse af Bevillingen hertil. Jeg skal herom bemærke, at paa Forslag til Tillægsbevillingslov for Finansaaret 1918—19 vil der blive optaget en anslaaet Bevilling paa 10 000 Kr., beregnet paa et Dyrtidstillæg af 300 Kr. til hver Efterskole, som faar Tilskud af den ordinære Bevilling for nævnte Finansaar. Det er altsaa Dyrtidstillæget. Angaaende det faste Tillæg er der indgivet et Andragende om Forhøjelse af det Beløb, som nu